

ÅRSREDOVISNING 2022

IQ Samhällsbyggnad

Årsredovisning för 2022

802410-6521

IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad

802410–6521

IQ Samhällsbyggnad

Räkenskapsåret
2022-01-01 – 2022-12-31

Innehåll

VD har ordet.....	5
Stabil utveckling under ett år med utmaningar	5
"Vi måste kroka arm"	6
Förvaltningsberättelse	7
Vi erbjuder ett unikt nätverk och en nod för kunskap....	7
Vår verksamhetsidé	8
Minska gapet mellan kunskapsfront och tillämpning	8
Remisser.....	9
Så samlar och mobiliserar vi sektorn.....	10
Mötesplatser	10
Utskott och nätverk	10
Synergiutskottet	10
Strategiutskottet	10
Nyttiggörandeutskottet	11
Kommunnätverket.....	11
Samarbetsarenor.....	12
Samhällsbyggandets Regelforum	12
SBU och Arkitektakademin	13
Attraktiva livsmiljöer	13
Ledarskap och projektkultur	14
Färdplan - klimat	14
Uppdrag	15
BIM Alliance – föreningen som driver BIM-utvecklingen i samhällsbyggandet.....	15
Medlemmar	15

Årsstämma	15
Våra program och projekt.....	16
Forsknings- och innovationsprogram	16
Smart Built Environment – Hållbart samhällsbyggande genom digitalisering och industrialisering	16
JPI Urban Europe och Driving Urban Transitions to a Sustainable Future	17
E2B2 – Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende.....	17
Projekt och övriga roller.....	18
Mistra InfraMaint	18
Professur Luleå tekniska universitet.....	18
SBUF – digitaliseringssamordnare.....	19
Organisation	19
Styrelsen	20
Valberedningen	20
Kansliet och kontorslokaler	20
Kontorslokaler	21
Ekonomi	22
Resultat och ställning	22
Flerårsöversikt	22
Förändring i eget kapital.....	23
Resultaträkning	24
Tillgångar	25
Eget kapital och skulder.....	25
Noter	26
Underskrifter.....	27

VD har ordet

Stabil utveckling under ett år med utmaningar

2022 har varit ett händelserikt år för alla i samhället. Det har på många sätt varit ett prövande och utmanande år på grund av efterdyningar från pandemin och det hastigt uppblussande kriget. Det har fört med sig stora utmaningar för samhällsbyggnadssektorn i form av bland annat ökade materialpriser och inflation. Men 2022 har också varit året när vi äntligen börjat träffas fysiskt igen. Vi har återigen kunnat möta våra medlemmar på seminarier och andra event, bland annat i våra egna lokaler på Drottninggatan 33 och i Almedalen, och vi har också kunnat bjuda in fler medlemmar att delta i arbetet i våra tre utskott.

För IQ Samhällsbyggnad har 2022 i sin helhet inneburit en mycket positiv utveckling.

Vi har under året rekryterat 11 nya medlemmar och det innebär att vi går ur året 2022 med ett ökat medlemsantal. Vi har 100 medlemmar.

Vi har kunnat fortsätta och driva kunskapsfronten. Vi går in i 2023 med en stabil och även utökad programportfölj. För ett år sedan gick vi i mål med de forsknings- och innovationsprogram som vi ansvarar för. Det uppstod stor osäkerhet kring fortsättning på programmen och hur det skulle påverka behov av antal medarbetare. Avtalet med Energimyndigheten om att vara kansli och koordinator för E2B2 blev klart innan vi gick in i 2022. För Smart Built fick vi beslut i juni 2022 om ny programperiod 2022 - 2024. Arbetet med det europeiska samverkansprogrammet Driving Urban Transitions, DUT, har pågått i 1,5 år och landade i att vi tar en aktiv roll som partner och som ger goda möjlighet till synergier med både vårt arbete som medlemsorganisation och med de forsknings- och innovationsprogram som vi ansvarar för.

Under 2022 lämnade vi in en ansökan till ett förstudieprojekt i det kommande innovationsprogrammet Impact Innovation som nu är beviljad. Bakom ansökan, med arbetsnamnet The Shift – Innovation för resursmedvetet och värdeskapande samhällsbyggande, står nästan 50 aktörer och inför höstens utlysning av beviljade program i satsningen räknar vi med ytterligare uppslutning. Arbetet med The Shift har oavsett om vi får utveckla programmet inom ramarna för Impact Innovation eller inte varit mycket givande för oss som organisation – vårt nätverk har vuxit ytterligare och tillsammans har vi ringat in nya relevanta frågor för oss att adressera inom verksamheten.

Under hösten 2022 startade vi också en utvecklingsresa för vårt kommunikationsarbete. Vi har ett nytt team på plats och vi har infört en ny roll med eventsamordnare för att utveckla gemensamma arbetssätt och skapa än större nyttor av våra insatser. Vi har också påbörjat arbetet med att utveckla en mer aktiv utåtriktad kommunikation kring vår verksamhet och våra budskap.

Sammantaget har vårt arbete under 2022 gett oss ny styrka och räckvidd när vi under 2023 ska samla sektorn för ett inspel till regeringens forsknings- och innovationspolitik och propositionerna som läggs 2024. Genom dialog och kunskapsutbyte i vårt stora unika nätverk, som inkluderar deltagare i våra program och projekt, har vi skapat än mer kompetens och kunskap att dela i inspelet.

Anita Aspegren

vd IQ Samhällsbyggnad

”Vi måste kroka arm”

Jag tror att den största utmaningen nu är den osäkra tid vi lever i. Det är inte längre ”business as usual” för varken akademi, näringsliv eller offentlig sektor. Både efterdyningarna av pandemin, kriget i Ukraina, ett haltande globalt samarbete kring klimatfrågor och den pågående globala lågkonjunkturen påverkar samhällsbyggnadsbranschen och oss alla som människor. Ökade råvarupriser, stigande räntor med mera gör att vi behöver ställa om och se vad allt detta betyder för IQ Samhällsbyggnad, våra medlemmar och samarbetspartners.

Som medlemsorganisation måste vi fortsätta att vara relevanta och attraktiva för våra medlemmar. Genom oss kan de ge ett aktivt bidrag till att framtidssäkra svenskt samhällsbyggande i linje med uppsatta Agenda 2030 målen och andra övergripande insatser för hållbar utveckling.

Och med utmaningar kommer också möjligheter. Svenskt samhällsbyggande kan nu kraftsamla och positionera sig för att ligga i framkant när vi löser de stora framtidsutmaningarna genom att växla till ett mer resurseffektivt byggande och ökat fokus på långsiktigt attraktiva livsmiljöer.

Ensam är inte stark. Vi måste alla ta vårt ansvar i de här frågorna. Vårt gemensamma arbete som medlemmar i IQ Samhällsbyggnad är en stor möjlighet att driva på och göra skillnad. Samarbete är vägen framåt och vi måste kroka arm med varandra.

Monica von Schmalensee

styrelseordförande IQ Samhällsbyggnad

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för IQ Samhällsbyggnad, 802410-6521 får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2022. Föreningen har sitt säte i Stockholm. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr).

IQ Samhällsbyggnad är en ideell förening som arbetar för ökad innovation och kvalitet inom samhällsbyggandet.

Vi arbetar proaktivt för att framtidssäkra svenskt samhällsbyggande. Vi ser det som vår mission att bidra till utvecklingen av attraktiva livsmiljöer till nytta för människor, företag, natur och klimat.

Vår verksamhet har två huvudfokus. Vi är en medlemsorganisation som samlar samhällsbyggarsektorn och verkar med utgångspunkt i vår vision "IQ Samhällsbyggnad tar Sverige till en tätposition inom hållbart samhällsbyggande" för att främja forskning, innovation och kvalitetsarbete som en nyckelfaktor i hållbar utveckling. Vi är en aktör som tar initiativ för att driva på och underlätta utvecklingen.

För att driva på kunskapsfronten, med utgångspunkt i vår vision och mission utvecklar och driver vi också, tillsammans med sektorns aktörer, fristående forsknings- och innovationsprogram som finansieras av bland andra svenska staten och EU. Vi arbetar för att kunskapsfronten sprids och kan omvandlas till samhällsnytta.

Vi erbjuder ett unikt nätverk och en nod för kunskap

Vår styrka som medlemsorganisation och aktör inom forskning och utveckling ligger i att vi samlar sektorns aktörer, oavsett roller, för att tillsammans driva och utveckla ett hållbart samhällsbyggande. I vårt nätverk mötes människor inom akademi, företag, branschorganisationer, myndigheter, kommuner, offentliga aktörer och organisationer som vill utforska och skapa nya lösningar. Vårt löfte till våra medlemmar är att vara en engagerad aktör och tillsammans formulerar vi vad som är gemensamma behov och utmaningar i samhällsbyggandet. Vi verkar för samsyn och samverkan i prioriterade forsknings- och innovationsfrågor. I vår roll som samhällsbyggandets röst tar vi initiativ och lämnar förslag till Regeringskansliet, forskningsfinansiärer och myndigheter som får fart på utvecklingen.

IQ Samhällsbyggnad är en unik nod för både kontakter och kunskap eftersom vi också är en organisation som initierar och driver fristående och externt

finansierade forsknings- och innovationsprogram samt strategiska projekt. Här utvecklas kunskapsfronten kontinuerligt i bred nationell- och internationell samverkan. När vi inom programmen och projekten sammanfattar resultat och verkar för att sprida kunskapsfronten uppstår värdefulla synergier med medlemsverksamheten och även för andra aktörer i vårt nätverk.

Vår verksamhetsidé

Tillsammans skapar vi i IQ Samhällsbyggnad samhällsnytta genom ökad kompetens och fler innovationer inom samhällsbyggandet. Vi gör detta genom att i tät dialog med medlemmar, och det omgivande samhället:

- Identifiera sektorns utmaningar och möjligheter
- Initiera forsknings- och innovationssatsningar
- Utveckla kunskapsfronten genom att ansvara för program och uppdrag
- Öka mottagarkapaciteten hos sektorn för nya produkter, tjänster och processer

Vår verksamhet är inte vinstdrivande, men vi strävar efter ökat antal medlemmar samt fler program och projekt – eftersom det ger oss större utrymme att utveckla verksamheten och nå vår vision.

Minska gapet mellan kunskapsfront och tillämpning

Arbetet sker genom att identifiera sektorns utmaningar, behov och potentialer och sedan samla sektorn för att gemensamt arbeta med att ta fram förslag och initiera forskning, innovationssatsningar och främja praktisk tillämpning av kunskap. I rollen att vara kansli och ansvarig för projekt och uppdrag kan vi själva aktivt bidra till att utveckla kunskapsfronten, samla sektorn och arbeta med att främja praktisk tillämpning. Vår målsättning är också att aktivt bidra med att öka mottagarkapaciteten och vanan hos sektorn för att ta emot nya produkter, tjänster och processer.

I vårt arbete ska vi aktivt bidra med att minska gapet mellan befintlig kunskapsfront och praktisk tillämpning brett i sektorn. Det ska ske genom att arbeta tillsammans med medlemmar och de aktörer som behöver vara involverade i metodutveckling. Vi ska bidra med att skapa förutsättningar för aktörer att kunna skala upp, sprida, testa och implementera innovationer och kunskapsfronten.

IQ Samhällsbyggnads roll innebär flexibilitet över tid i prioritering av viktiga sakområden. Dessa ska väljas utifrån sektorns behov, potentialer och utmaningar samt med fokus på utveckling, forskning och innovationsmöjligheter. IQ Samhällsbyggnad behöver därmed skifta över tid i vilka sakområden som väljs och hur arbetet drivs för att på bästa sätt främja utveckling. Utifrån underlag framtaget av medlemmarna, analyser från branschorganisationer och myndigheter samt forskning är det av största vikt att prioritera de sakområden där det antingen finns

störst utmaningar och möjlighet att driva på utvecklingen eller främja nyttiggörande av kunskapsfronten i praktisk tillämpning. Under 2022 har arbetet utgått från tre prioriterade verksamhetsområden: Attraktiva livsmiljöer och Tätposition Sverige samt Kunskapsuppbyggnad.

Remisser

IQ Samhällsbyggnad får ofta förfrågningar om att besvara remisser, betänkanden, utredningar och andra förslag. Vi besvarar framför allt de remisser som har en tydlig koppling till forskning och innovation. Under 2022 besvarade vi tre remisser:

- Boverkets rapport "Elektroniska original och långtidsbevarande av digitala detaljplaner (2021:25)".
- Trafikverkets förslag Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033.
- Boverkets uppdrag "Informationscentrum för hållbart byggande"

Så samlar och mobiliserar vi sektorn

Mötesplatser

Att skapa mötesplatser är en viktig del av IQ Samhällsbyggnads verksamhet. Pandemin och ändrade beteenden och önskemål från våra medlemmar och samarbetspartners har lett till att vi genomför både fysiska och digitala event men tyngdpunkten ligger på digitala event och de flesta filmas och kan ses i efterhand, via webbplatser eller via www.youtube.com och kunskapen kan därigenom få ytterligare spridning.

Under 2022 arrangerade vi 32 större och mindre möten och webinarier inom ramen för såväl förenings- som programverksamheten.

Utskott och nätverk

IQ Samhällsbyggnad har tre utskott som är forum för medlemsdialog, förankring och utveckling av föreningens verksamhet – i syfte att stärka sektorns utveckling. Vi har också ett nätverk för kommuner.

Synergiutskottet

Synergiutskottet har hållit fyra möten under året. Agneta Wargsjö tog i början av året över som ordförande efter Birgitta Olofsson, och inför årets sista möte efterträdde Sven Junkers Magnus Tengberg som styrelsens representant i utskottet. Christer Larsson, Arkitekturakademien; Joakim Forsemalm, CMB och Dag Måhlstrand, Tyréns valdes in som nya medlemmar i utskottet.

Under våren har utskottet framför allt arbetat med temat kunskapsutveckling. Två initiativ initierades, dels ett samarbete med SBU:s strategiska utskott om en enkätundersökning om näringslivets framtida kompetensbehov, dels en krönika på temat livslångt lärande och framtida konkurrenskraft. Krönikan publicerades på IQ Samhällsbyggnads web och kommunicerades på LinkedIn i slutet av november.

Under hösten har utskottet tagit en ledande roll i arbetet med IQ Samhällsbyggnads ansökan om förarbete Impact Innovation, nästa generation strategiska innovationsområden, dels genom att göra en inventering av sektorns utmaningar vars resultat presenterades för IQ Samhällsbyggnads styrelse i september, dels genom att komma med ytterligare inspel och reflektioner i slutskedet av skrivarbetet. Många av utskottets deltagare ställde sig även aktivt bakom ansökan.

Strategiutskottet

Strategiutskottet har under året fokuserat på en ny idéskrift. Materialet är under produktion och förväntas bli klart under första halvåret 2023.

Världen och samhällsbyggnadssektorn befinner sig i en ständig förändring. Eller utveckling. En utveckling fylld av olika perspektiv, intressen, konfliktytor och utmaningar. Idéskriften har som ambition att lyfta perspektiv och frågeställningar som påverkar hur vi utvecklar och utvecklas. När vi utforskar möjliga vägar in i framtiden upptäcker vi också osäkerheter där vi söker nya kunskaper, färdigheter och förmågor. Både som företag, organisationer och även som individer. Utskottet vill med idéskriften inspirera till fortsatt dialog och samtal om svåra frågor och svåra avväganden.

Skriften tar sin utgångspunkt i den förra idéskriften och de (2017) skiften, trender och normförändringar som identifierades där. Bilden fördjupas därefter med en beskrivning av en målbild av hållbara attraktiva livsmiljöer för all "Välkommen till 2062". Utifrån det reflekteras det kring tre större utmaningar som samhällsbyggandet står inför och behöver hantera; 1) värna, vårda och anpassa den befintliga byggda miljön, 2) värdera fler värden och 3) kampen om marken. Givet de komplexa utmaningar och de förändringar som vi står inför avslutar vi skriften med att identifiera behov kopplat till framtidens spelregler och för framtidens forskning, utveckling och innovation, med ett särskilt fokus på långsiktiga utvecklingsbehov, organisering, kunskaper, färdigheter och förmågor.

Nyttiggörandeutskottet

Utskottet har under året gått i mål med ett arbete som startades 2018 med att identifiera, analysera och diskutera farmfångsfaktorer för att kunskapsfronten ska komma till praktisk nyttinggörande. Utskottet har initierade två separata projekt finansierade av Vinnova respektive SBUF. Utskottet har varit referensgrupp för dessa två projekt och flera ledamöter i utskottet har varit i projektgrupperna.

Den gemensamma utvecklingsresan har resulterat i rapporten från kunskap till nytta. Ett material som sedan branschorganisationerna Byggföretagen, Installatörsföretagen och Byggherrarna har tagit vidare och arbetet med tillsammans med sina kommunikatörer för spridning av både material och arbetssätt till sina medlemmar. Utskottet har beslutat att fortsätta att arbeta med spridning av material och arbetssätt.

Utskottet har haft ett möte sedan styrelsen kompletterade utskottet med nya ledamöter och då Olof Håkansson, Skanska, presenterade från sin lic. avhandling från juni där han har studerat Smart Built med utgångspunkt i förändringsprocesser och vikten att stötta utveckling som inte blir i naturliga former. Utskottet diskuterade sedan detta i relation bland annat till genomförande av färdplanerna fossilfri konkurrenskraft.

Kommunnätverket

IQ Samhällsbyggnads kommunnätverk samlar deltagare från kommuner som är medlemmar i föreningen samt forskningsfinansiärer och akademi över hela landet.

Kommunnätverket var redan innan pandemin framför allt ett digitalt nätverk med möten i webinarieform.

Nätverkets möten bidrar till en bra omvärldsbevakning, förmedlar erfarenheter, delar resultat från pågående forskningsprojekt och ger deltagarna från kommunerna tidig information om nya initiativ och utlysningar. Nätverket leder till fördjupande samarbeten i andra forum.

Under 2022 har nätverkets aktiviteter kopplat tydligt an till samarbetsarenan Attraktiva livsmiljöer och syftat till att utforska hur kommunerna kan arbeta för att stärka kvaliteter i den byggda miljön. Mötet i maj ägnades åt erfarenhetsutbyte om hur kommuner kan arbeta med arkitekturpolicies med inspiration från Kieran Longs och Helena Bjarnegårds uppmaning i en paneldiskussion vid IQ Samhällsbyggnads årsmöte om att vi måste börja tala om estetik och vad som är vackert. Umeås stadsträdgårdsmästare, Anna Flatholm och Pernilla Helmersson, samhällsplanerare bjöds in till en av vårens medlemsluncher för att presenterade det planprisnominerade projektet Sociala stadsrumsanalyser och stadsdelsbeskrivningar. För att stärka relationer till SKR och nå ut till fler kommuner medverkade Katarina Schylberg i SKR:s webbseminarium om hållbar stadsutveckling den 26 januari.

Kommunnätverket har även varit delaktiga i arbetet med ansökan till Impact Innovation. Vid ett möte fick deltagarna ta del av tidig information om Vinnovas kommande utlysning och vid ett senare möte fick deltagarna ta del av resultat från workshoppar i synergi- och strategiutskottet samt komma med egna perspektiv och reflektioner.

Samarbetsarenor

Med utgångspunkt i våra tre strategiska verksamhetsområden: Attraktiva livsmiljöer, Tätposition Sverige och Kunskapsuppbyggnad har vi under 2022 fortsatt arbetet med att facilitera samverkansarenor där medlemmar tillsammans arbetar med utvecklingsfrågor.

Samhällsbyggandets Regelforum

Sedan 2020 samordnar vi sektorns initiativ Samhällsbyggandets Regelforum som vill bidra till ett ökat aktörsansvar för utvecklingen av befintliga och nya sektorsnormer och standarder. Syftet är att möjliggöra ett effektivare och mer innovativt byggande med helhetssyn, hållbarhet och långsiktighet som ledstjärnor.

Verksamheten byggs succesivt upp och Mårten Lindström har tillsammans med Kristina Gabriellii lett arbetet utifrån styrgruppens beslut. Styrgruppen består av Byggföretagen, Byggherrarna, Byggmaterialindustrierna, Fastighetsägarna, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen, Sveriges Allmännyttan och Trä- och Möbelföretagen, samt IQ Samhällsbyggnad.

Under 2022 har Samhällsbyggandets Regelforum fortsatt utveckla dialogen med såväl sektorns aktörer som Boverket, SIS, Regeringskansliet och andra berörda organisationer. Regelforum har täta kontakter med Boverket bland annat gällande det nya regelverk som planeras träda i kraft i juli 2024. I juni arrangerade vi ett välbesökt webinarium med nästan 200 deltagare. Filmen från inspelningen har öppnats av nästan 4300 personer. Vi medverkade i november på Boverksdagarna under rubriken *Nya byggregler och roller främjar innovation – vad är möjligt 2024?*

Samhällsbyggandets Regelforum har initierat projektet *Nationell strategi för standardisering inom samhällsbyggande* som under 2022 arbetade fram ett förslag på helhetskoncept för standarder och sektornormer som stöd för att uppfylla regelverken. Arbetet fortsätter under våren 2023 med remisser och färdigställandet av strategin.

SBU och Arkitektakademin

Sedan ett flertal år har IQ Samhällsbyggnad ett utvecklat samarbete med Sveriges bygguniversitet (SBU). Det sker genom flera former där kansliet träffar SBU:s styrelse för gemensamma dialoger och initiativ till samarbeten, SBU:s koordinator är också ledamot i Synergiutskottet och på motsvarande sätt är IQ Samhällsbyggnad representerad i SBU:s externa råd. SBU består av byggorienterade institutioner vid Luleå tekniska universitet, Kungliga tekniska högskolan, Chalmers, Lunds tekniska högskola. Även Jönköping tekniska högskola deltar i samarbete.

Under 2022 har vi inlett ett samarbete med Arkitekturakademin med sikte på att etablera ett långsiktigt samarbete motsvarande det med SBU. Arkitekturakademin består av arkitektur-, landskapsarkitektur- och designinstitutionerna vid Lunds universitet, Chalmers, KTH, Umeå universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet. Arkitekturakademinns koordinator ingår i vår nybildade strategiska grupp för attraktiva livsmiljöer och Arkitekturakademin har även en representant i Synergiutskottet.

Attraktiva livsmiljöer

Vi arbetar nu vidare med att konkretisera attraktiva livsmiljöer och programmera en samsarbetsarena med aktiviteter som är angelägna för våra medlemmar inom framför allt, men inte enbart, design- arkitektur- och kommunsektorn. Syftet med arbetet är att använda vår samverkansplattform som en mötesplats för att stärka kopplingarna och ge synergier mellan de olika satsningarna som drivs av medlemsorganisationer, hos oss på IQ Samhällsbyggnad och olika initiativ samt de som genomförs inom ramen för Boverkets och Rådet för hållbara städers uppdrag

från regeringen och riksdag. En handlingsplan för vår roll och arbete har påbörjats. Vi har bildat en strategisk arbetsgrupp för detta utvecklingsarbete.

Under hösten har vi prioriterat arbetet med att få med attraktiva livsmiljöer i vår ansökan till det strategiska innovationsprogrammet Impact Innovation där vår avsikt är att kunna utveckla nya och fler aspekter av begreppet.

Ledarskap och projektkultur

Sedan 2020 har vi samarbetat med Boverket, cmb (centrum för management i byggsektorn) i syfte att ta reda på hur förändring av projektkultur och ledarskap kan leda till ökat nytänkande, kvalitet, minskade byggsador, resurseffektivitet och ökad trivsel i byggsektorn. Under hösten 2022 har vi ordnat tre aktiviteter på det temat. Den 10 november ansvarade vi för eventet Sund och lönsam projektkultur med fokus på hur vi går från inspiration till verkstad och skapar en projektkultur som är både sund och lönsam. I samband med eventet lanserade Boverket vägledningen "God kultur i framtida byggprojekt", för att sprida kunskap om hur projektkultur och ledarskap kan leda till att minska fel, brister och skador i byggprojekten. Vi medverkade sedan på Boverksdagarna och vid cmb:s rundabordsamtal på samma tema. Vi har haft gemensam kommunikation kring dessa tre aktiviteter och en gemensam arbetsgrupp som nu fortsätter samarbetet inför 2023.

Färdplan - klimat

För att nå Färdplan fossilfri konkurrenskraft i bygg- och anläggningssektorns mål har Innovationsrådet, som är en grupp kopplat till färdplanens genomförande, arbetet med hur det fortsatta arbetet ska organiseras.

Vi har presenterat ett förslag där vi skapar en samverkansarena på IQ Samhällsbyggnad med hjälp av vårt nätverk. Vid senaste mötet i Innovationsrådet bestämdes att det är ett bra sätt att organisera verksamheten med bakgrund av att IQ Samhällsbyggnad just är bildat för att driva sektorns gemensamma innovationsarbete. Vi planerar att starta upp detta initiativ och erbjuda en samverkansarena för klimatfrågor inom samhällsbyggandet under 2023.

Vi deltog även i styrgruppen för ett nu genomfört SBUF finansierat projekt som syftade till att ta fram underlag för att belysa gapet mellan klimatmålen och tillgängliga innovationer.

Uppdrag

BIM Alliance – föreningen som driver BIM-utvecklingen i samhällsbyggandet

BIM Alliance Sweden är en ideell förening med cirka 200 medlemmar som arbetar för bättre samhällsbyggande med hjälp av BIM – digital strukturerad informationshantering.

IQ Samhällsbyggnad har sedan starten av föreningen den 1 januari 2014 tillhandahållit vd-tjänst samt ekonomi-, kommunikations- och administrationstjänster. BIM Alliance upprättar en egen årsredovisning med förvaltningsberättelse.

Intresset för BIM och digitalisering fortsätter öka hos många olika aktörer. Föreningen har arrangerat ett stort antal seminarier och konferenser i egen regi och BIM Alliance har medverkat som delarrangör eller talare. Föreningen stöttar sektorn med både en AI Arena och en portal med Nationella Riktlinjer för digital livscykelinformation. Dessa har utvecklats med stöd av Innovationsprogrammet Smart Built Environment. BIM Alliance förvaltar och vidareutvecklar dessa stöd för sektorn och skapar communities där aktörer kan läsa av varandra och hittas samarbetspartners.

Medlemmar

Bland medlemmarna finns representanter från akademi, näringsliv, kommuner, myndigheter, offentlig sektor och organisationer. Den 31 december 2022 hade IQ Samhällsbyggnad 100 medlemmar.

Under året har medlemmarna engagerats i våra utskott, seminarium, workshops och olika samverkansinitiativ samt fått möjlighet till nätverkande och kunskapsutbyte vid IQ Samhällsbyggnads event i Almedalen, på årsmöte med mera.

Verksamheten beskrivs ovan.

Årsstämma

Årsstämman 2022 hölls den 17 maj på ArkDes på Skeppsholmen i Stockholm.

84 personer anmälde sig till eventet där Statssekreterare Mattias Landgren och biträdande arbetsmarknadsminister Johan Danielsson, inledningstalade. Efter stämman arrangeras ett seminarium och ett mingel som var öppet för alla.

Våra program och projekt

Forsknings- och innovationsprogram

Smart Built Environment – Hållbart samhällsbyggande genom digitalisering och industrialisering

I december 2021 fick Smart Built Environment besked från finansierarna att vi fick skicka in ansökan för programperiod tre, 2022–2024. Detta arbete inledde 2022, och ansökan lämnades in 31 mars. Då utvärderingen var positiv och konkreta rekommendationer redan var kända så fortsatte under hela 2022 arbetet med att utveckla programmet på de punkter som identifierats. Beslutet om fortsatt finansiering meddelades i början av juni.

Under 2022 har programmets arbete med internationalisering kommit igång ordentligt. Den resursbrist som uppstod under 2022 innebar tyvärr att arbetet försenades något tills vi under hösten fick Cristina Lazaro som ansvarig för att driva arbete. En aktivitetsplan arbetades fram under hösten, och inledande aktiviteter startades upp.

Vi har också intensifierat arbetet med ökad jämställdhet och under 2022 har kansli och styrelse genomgått utbildning med fokus på jämställdhet och jämställdhetsintegrering. Detta har också uppskattats av Formas som bett programmet genomföra en variant med bedömargrupper kopplade till våra utlysningar. Detta kommer sjösättas under 2023.

Vi arbetade vidare med resultatspridning i olika kanaler, och samarbetet med InfraSweden och SBUF som går under namnet Bygg Kompetens fortsatte. Samarbetet med andra program och organisationer utvecklas och ger bra synergier för alla parter. Programmet genomförde också en projektkonferens, för alla projektledare i programmets projekt, då vi träffades på Färgfabriken. Under hösten genomfördes en programkonferens i samband med Årsstämman, denna gång som ett hybridmöte. Återigen var det mycket uppskattat av de som deltog, dock konstaterar vi vid utvärderingen att vi tyvärr nådde relativt få, och formerna utvecklas till 2023.

Utöver våra egna event deltar programkansliet och temaledare kontinuerligt i möten och event arrangerade av andra. Fokuset på att vid sådana tillfällen sprida resultat ökar, och det är idag tydligt att vi har många projekt som verkligen använder digitalisering till att lösa de utmaningar vi står inför, till exempel minskad klimatpåverkan och bättre arbetsmiljö.

Flera strategiska projekt som avslutats under 2022, bidrar tydligt till utvecklingen i sektorn, samt visar även på möjliga vägar framåt där det idag finns en del hinder på vägen. Två projekt som kommit med mycket intressanta resultat och som röner intresse i och utanför vår sektor är *Digitaliseringsdrivna värden och affärsmodeller i*

samhällsbyggnadssektorns ekosystem; En detaljerad framtidsspaning samt Delning av data. Dessa resultat har också presenterats i flera sammanhang.

Programmet har etablerat utlysningen *Innovationsidén* som genomförs två gånger om året, och erbjuder coachning till de sökande. Det har varit ca 10 organisationer som nyttjat möjligheten till coachning varje gång, ett arbete som uppskattas av både coacher och de som nyttjar möjligheten.

Stort fokus framåt, utöver ovan nämnda, är att utveckla programmets stöd till implementering och uppskalning, i sådana former som vi har möjlighet.

JPI Urban Europe och Driving Urban Transitions to a Sustainable Future

JPI Urban Europe har under drygt tio år gett svenska aktörer i samhällsbyggnadssektorn en plattform för att söka forsknings- och innovationsmedel och delta i kunskapsutveckling i ett europeiskt sammanhang. Under 2022 lanserades det europeiska partnerskapet Driving Urban Transitions to a Sustainable Future (DUT) som bygger vidare på och växlar upp samarbetet i JPI Urban Europe, både avseende antal länder som står bakom initiativet och avseende total programbudget. DUT samlar ett 60-tal samverkansparter från cirka 28 länder och kommer under tio år att genomföra årliga utlysningar inom de tre forskningsområdena *Positive energy districts (PED)*, *15-minutes city (15minC)* och *Circular Urban Economies (CUE)*. Det finns ett stort fokus på att partnerskapets verksamhet ska bidra till att stärka det europeiska forsknings- och innovations ekosystemet och att de projekt som finansieras i programmets utlysningar ska bidra till urban omställning i praktiken och till att utveckla Europeiska ramverk och policies.

IQ Samhällsbyggnad har gått in som fullvärdig partner i DUT. Vårt ansvar är fortsatt kunskapsspridning och nyttiggörande av resultat från forskning och innovation i programmet och att företräda sektorns perspektiv. Ett långsiktigt engagemang i det europeiska partnerskapet DUT ger IQ Samhällsbyggnad tillgång till en policypåverkande och kunskapsdrivande europeisk plattform vilket stärker IQ Samhällsbyggnads förutsättningar att bidra till sektorns internationalisering i flera viktiga avseenden. Därtill stärks samverkan med andra svenska partners i DUT, det vill säga Formas, Vinnova, Energimyndigheten och Viable Cities.

E2B2 – Forskning och innovation för energieffektivt byggande och boende

Ett avtal mellan Energimyndigheten och IQ Samhällsbyggnad är tecknat för åren 2022–2025 och omfattar samverkan, kommunikation och vetenskaplig koordinering.

IQ Samhällsbyggnad genomförde under hösten ett särskilt uppdrag för att bygga en verksamhet med syftet att öka det svenska deltagandet i EU-projekt, främst inom

Horisont Europa och LIFE-programmet. Verksamheten kommer efter årsskiftet att ingå i den ordinarie programledningsverksamheten.

Under hösten genomfördes även ett projekt för att analysera hur E2B2s projekt involverar användarna, det vill säga hur de som använder byggnader och interagerar med teknik och system som finns där. Resultaten visar att användarperspektivet märks i flera av E2B2s projekt, som ofta har en relativt stor grad av tvärvetenskaplighet, men att det samtidigt finns utrymme att öka andelen av beteendevetenskaplig kompetens i programmet.

Andra viktiga händelser under året var Effektarenan, E2B2s nya mötesplats, där behovsägare och kunskapsägare gemensamt tar sig an en utmaning och som fokuserade på att öka takten på renovering. Effektarenan genomfördes den 25 november.

En utlysning genomfördes under året och det kom in rekordmånga ansökningar; 97 stycken.

Projekt och övriga roller

Mistra InfraMaint

InfraMaint är ett forskningsprogram som finansierats av stiftelsen Mistra. Programmet har utvecklat ny kunskap om tillgångsförvaltning och underhåll av kommunal infrastruktur – gator, vägar, cykelbanor, vatten- och avloppsledningsnät samt spårvägar.

Bakom forskningsprogrammet som leddes av RISE stod ett konsortium med forskare från institut, högskolor och kommuner. IQ Samhällsbyggnad har varit en del av detta konsortium och genomförde den förstudie om behovet av forskning om underhåll av infrastruktur som var underlaget till forskningsprogrammet.

Under 2022 skickades en ansökan in om en fortsatt och ny programetapp in till Mistra - som beviljades. Den nya etappen startas under 2023 och IQ Samhällsbyggnad kommer fortsätta som part.

Professur Luleå tekniska universitet

Olle Samuelson har en adjungerad professur i ämnet digitalisering i byggandet på Luleå tekniska universitet med omfattningen 20% av en heltid. Arbetet bygger helt på extern finansiering. Under 2022 har arbetet fortsatt i två forskningsprojekt som båda resulterat i vetenskapliga artiklar vilka ännu inte publicerats. Det ena projektet har fokus på realisering av nyttor för BIM, och det andra avser att bidra till ett teoretiskt ramverk för begreppet Digital transformation. Två ytterligare projekt har sökts och beviljats under året där Samuelson medverkar. Ett handlar om hur AI kan nyttjas för beslutsfattande på byggarbetsplatser och ett annat hur

innovativa idéer kan genereras och utvecklas i samverkan mellan olika aktörer i samhällsbyggandet. Samtliga projekt levererar ny kunskap som kommer att spridas brett till sektorns aktörer, både via vetenskapliga publikationer och via branschrapporter, seminarier och artiklar i branschpress.

SBUF – digitaliseringssamordnare

Olle Samuelson har ett uppdrag att bistå SBUF med stöd kring forsknings- och utvecklingsansökningar kopplade till digitalisering samt att kontinuerligt göra omvärldsspaning och kartläggning av digitaliseringssatsningar i sektorn. Uppdraget under 2022 har inneburit insatser vid sex ansökningstillfällen. Bland de positiva effekter som uppnåtts finns bättre samordnade insatser inom sektorn, där goda idéer och initiativ får kännedom om varandra för ökad samverkan i stället för att riskera parallella initiativ.

I uppdragets kartlägningsdel har en uppföljande kartläggning över digitaliseringsinitiativ genomförts som fortsättning på den rapport som uppdraget levererade 2020 och som uppmärksammades i sektorn via seminarier, artiklar och spridning av rapporten. Den kartläggningen publicerades under våren 2022 och visar en bild över vilka områden inom digitalisering som dominerar projekten, vilka effekter och mål projekten adresserar och pekar på viktiga luckor att fylla för sektorn. Resultaten visar på att flera av dessa luckor nu börjar fyllas och vi ser ett starkare fokus på strategiskt viktiga områden som AI, digitala tvillingar och robotisering. Vi ser också ett ännu starkare fokus på klimatrelaterade effekter. Kartläggningen kommer även att genomföras 2023 och avser att bli en årligt återkommande rapport där trender över tid kan analyseras.

Organisation

IQ Samhällsbyggnad styrs av sina medlemmar. Föreningens högsta beslutande organ är årsstämman som hålls en gång per år. Det är också på årsstämman som föreningens styrelse utses.

Styrelsen är IQ Samhällsbyggnads verkställande organ, och styrelsen har i uppgift att leda föreningens verksamhet i enlighet med stadgarna och stämmans beslut. Styrelsen utser en verkställande direktör som leder föreningens arbete, vilket till stor del utförs av servicebolaget IQ Samhällsbyggnad AB.

När vi pratar om IQ Samhällsbyggnad i dagligt tal avser vi både föreningen och servicebolaget. Inom ramen för föreningens verksamhet ligger att företräda medlemmarna utåt, till exempel genom att besvara remisser. Föreningen arbetar med att långsiktigt driva frågor i syfte att nå ett hållbart samhällsbyggande, framför

allt genom att samla sektorn för att göra inspel till den kommande forskningspolitiska inriktningen.

Genom IQ Samhällsbyggnad AB, som finansieras genom serviceavgiften, erbjuds våra medlemmar service genom exempelvis rådgivning, seminarier, utbildningar, studiebesök samt informationsmaterial. Program- och projektverksamheten bedrivs också inom ramen för servicebolaget. IQ Samhällsbyggnads kansli bedriver den dagliga verksamheten på uppdrag av styrelsen.

Styrelsen

Vid årsstämman den 17 maj 2022 utsågs följande styrelse:

- **Monica von Schmalensee**, ordförande
- **Kajsa Hessel**, vice ordförande
- **Anna Bergström**, arkitekt SAR/MSA, Jernhusen
- **Ulla Bergström**, divisionschef Sweco
- **Rune Brandt**, samhällsbyggnadschef, Umeå kommun
- **Susanne Bäckström**, chef för stadsutveckling på Vasakronan
- **Sven Junkers**, chef, Skanska Teknik
- **Christina Lindbäck**, hållbarhets- och kommunikationschef Ahlsells
- **Susanne Nielsen Skovgaard**, chef strategisk utveckling, Trafikverket
- **Niklas Sörensen**, vd, Ramböll Sverige/konsult
- **Henrik Lindroth**, professor, Tekniska Högskolan i Jönköping

Styrelsen har under året haft sju styrelsemöten, varav ett extra insatt för beslut om ansökan till Impact Innovation.

Valberedningen

IQ Samhällsbyggnads valberedning består av följande tre personer: Ola Månsson från Installatörsföretagen (sammankallande), Albert Edman från RISE och Mari Broman.

Kansliet och kontorslokaler

IQ Samhällsbyggnads kansli bestod sista december 2022 av följande personer:

- **Anita Aspegren**, vd
- **Åsa Flygare**, administrativt ansvarig

- **Susanne Nellemann Ek**, vd BIM Alliance och projektledare
- **Britta Wallin**, kommunikationsansvarig
- **Kristina Gabriellii**, programledare
- **Anna Land**, programledare
- **Olle Samuelson**, forsknings- och innovationsstrateg
- **Katarina Schylberg**, programledare
- **Amanda Ritzman**, kommunikatör (föräldraledig)
- **Ida Mårtensson**, kommunikatör E2B2 och webbansvarig
- **Anna Treschow**, eventansvarig
- **Jeanette Söderberg**, projekt- och eventstöd
- **Anna Johansson**, kommunikatör BIM Alliance, Samhällsbyggandets Regelforum
- **Kajsa Nimvik**, JPI Urban Europe och medlemsaktiviteter

Kontorslokaler

Under 2021 omförhandlades hyreskontraktet för Drottninggatan 33 med fastighetsägaren Stena. IQ Samhällsbyggnad är fortsatt huvudansvarig för hyreskontraktet för hyresperiod 2022–2024.

Vi har fått flera nya hyresgäster i våra lokaler. Svensk Vindenergi och Qflow har flyttat in. Inför 2023 har Platsbyggarna i Norden (0,25 av en plats), Wargön Innovation (0,25 av en plats) och SUST (3 platser) sagt upp sina avtal. SUST har nu signerat ett nytt hyresavtal för 2023-2024 men dragit ned på antalet platser till en.

Det finns fler företag som är intresserade av att sitta hos oss som vi inför 2023 för en dialog med.

Ekonomi

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr).

Resultat och ställning

Flerårsöversikt

<i>Allmänna förutsättningar</i>	2022	2021	2020	2019	2018
Antal medlemmar	100	95	99	106	112
<hr/>					
<i>Resultat (tkr)</i>	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	441	405	436	468	486
Verksamhetens kostnader	-419	- 393	- 416	-468	-515
Verksamhetens resultat	22	12	21	0	-29
Årets resultat	22	12	21	0	-29
<hr/>					
<i>Ekonomisk ställning</i>	2022	2021	2020	2019	2018
Soliditet (%)	95	95	95	94	94

Definitioner

Eget kapital – Företagets nettotillgångar, det vill säga skillnader mellan tillgångar och skulder.

Soliditet (%) – Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital (%) – Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital.

Förändring i eget kapital

	Balanserat kapital	Årets resultat	Summa eget kapital
Belopp vid årets ingång	228 587	11 557	240 144
Disposition av föregående års resultat:	11 557	-11 557	0
Årets resultat		21 691	21 691
Belopp vid årets utgång	240 144	21 691	261 835

Föreningens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2022-01-01- 2022-12-31	2021-01-01- 2021-12-31
Verksamhetens intäkter			
Medlemsavgifter		440 816	404 682
		440 816	404 682
Verksamhetens kostnader			
Övriga externa kostnader	2	-419 125	-393 125
		-419 125	-393 125
Verksamhetsresultat		21 691	11 557
Resultat efter finansiella poster		21 691	11 557
Resultat före skatt		21 691	11 557
Årets resultat		21 691	11 557

Balansräkning

Tillgångar	Not	2022-12-31	2021-12-31
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i koncernföretag	3, 4	100 000	100 000
Fordringar hos koncernföretag		174 335	152 644
		274 335	252 644
Summa anläggningstillgångar		274 335	252 644
Summa tillgångar		274 335	252 644

Balansräkning

Eget kapital och skulder	Not	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital			
Balanserat kapital		240 144	228 587
Årets resultat		21 691	11 557
Summa eget kapital		261 835	240 144
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		12 500	12 500
Summa kortfristiga skulder		12 500	12 500
Summa eget kapital och skulder		274 335	252 644

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen (1995:1554) och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i den ideella föreningen. Medlemsavgifter intäktsförs vid inbetalning från medlem.

Koncernförhållanden

Företaget är ett moderföretag, men med hänvisning till undantagsreglerna i årsredovisningslagen 7 kap 3§ upprättas ingen koncernredovisning.

Not 2 Övriga externa kostnader

	2022	2021
Tjänster köpta från IQ Samhällsbyggnad AB	400 000	375 000
Övriga förvaltningskostnader	19 125	18 125
	419 125	393 125

Föreningen har inte haft några anställda under verksamhetsåret. Ersättning till ordförande har betalats av bolaget.

Not 3 Andelar i koncernföretag

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	100 000	100 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	100 000	100 000
Utgående redovisat värde	100 000	100 000

Not 4 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapitalandel	Rösträttsandel	Antal andelar	Bokfört värde
IQ Samhällsbyggnad AB	100 %	100 %	100	100 000
	Org.nr	Säte		100 000
	556605-5249	Stockholm		

Underskrifter

Stockholm enligt datum som framgår av den elektroniska underskriften.

Monica von Schmalensee
Ordförande

Anna Bergström

Christina Lindbäck

Niklas Sörensen

Susanne Nielsen Skovgaard

Sven Junkers

Kajsa Hessel

Rune Brandt

Susanne Bäckström

Ulla Bergström

Henrik Lindroth

Anita Aspegren
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats enligt datum som framgår av den elektroniska underskriften.

Ernst & Young AB

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Mats Hermansson
Förtroendevald revisor

IQ Samhällsbyggnad

IQ Samhällsbyggnad tar Sverige till
en tätposition inom hållbart
samhällsbyggande